

ORGANIZÁCIA BOJA

Bojové poriadky Všeob-R-1, 2 a 3 od-
rážajú skutočnosť súčasnej armády, ktorá
je postupne modernizovaná a prezbíro-
vaná novou bojovou a inou technikou.
Vzrastá význam palieb. Najdôležitejšou
úlohou v budúcej novej vojne, ak by sa
ju podarilo agresívnym silám rozpútať
bude vždy človek. Tieto a ďalšie skutoč-
nosti si vyžadujú nový obsah a postup
práce veliteľov, štábov a výcvik vojsk.
Treba preto, aby veliteľský zbor nové zá-
sady plne pochopil a dôsledne uplatňoval
v poľnej príprave veliteľov, štábov a vojsk.

V oblasti velenia je činnosť veliteľov
a príslušníkov štábov viac konkretizova-
ná a jednoznačne stanovená. V bojovom
poriadku Všeob-R-1, čl. 47 je daný obsah
čo zahŕňa velenie. Je to mnohostranná
činnosť veliteľov, ich zástupcov a prísluš-
níkov štábov.

Organizácia boja na stupni divízie, plu-
ku závisí od konkrétnej situácie, prevza-
tej úlohy od nadriadeného a časových
možností, ktoré sú limitujúce. V závislosti
od týchto skutočností sa môže uskutoč-
ňovať:

- metódou súbežnej organizácie boja,
- metódou postupnej organizácie boja,
- kombináciou oboch metód.

Organizácia boja je širší pojem ako plá-
novanie, ktoré obsahuje len spracovanie
bojových a iných dokumentov a v prípra-
ve zodpovedajúcich prepočtov.

Rozoberieme metódu **súbežnej organizá-
cie** boja ako hlavnú, ktorá sa používa pri
nedostatku času. Začína po vydaní zá-
myslu boja nadriadeným veliteľom a pred-
bežného bojového nariadenia. Oba tieto
bojové dokumenty musia byť obsahovo
spracované úplne a v najkratšom čase
doručené podriadeným veliteľským stup-
ňom, aby začali súbežnú organizáciu boja.
V zásade by nemali byť menené v nich
stanovené úlohy podriadeným veliteľským
stupňom.

Na základe ustanovení Všeob-R-1 a zís-
kaných praktických poznatkov z práce

veliteľov a štábov plukov pri cvičeniach
a nácvikoch odporúčame variant Metodi-
ky práce veliteľa a štábu pluku pri súbež-
nej organizácii boja — pozri **tabuľku**.

Táto metodika je ako jeden z možných
variantov, tak z hľadiska časového plne-
nia, ako i zloženía a pripravenosti jed-
notlivých štábov. Obsah a postupnosť prá-
ce plne zodpovedá bojovému poriadku a
v zásade by sa mala dodržať.

Pri organizácii boja je zvýraznená úloha
veliteľa, ktorý musí osobne:

- určiť opatrenia pre rýchlu prípravu
jednotiek na plnenie bojovej úlohy,
- spracovať alebo schváliť časový roz-
počet,

- vydať pokyny náčelníkovi štábu na
orientáciu zástupcov veliteľa, náčelníkov
druhov vojsk a služieb pri organizácii
prieskumu, lehotu a spôsob práce v teré-
ne a pri príprave podkladov potrebných
pre rozhodnutie,

- vydať pokyny po schválení zámyslu
pre spracovanie predbežných bojových na-
riadení (ktoré pred odoslaním schváli),

- vydať bojový rozkaz a na záver po-
kyny pre organizáciu všestranného zabez-
pečenia boja, velenia, politickú prácu,
kontrolu pripravenosti podriadených jed-
notiek na plnenie bojových úloh,

- ďalej hľadať možnosť, aby rozhodnu-
tie, úlohy útvarami (jednotkami) a orga-
nizáciu súčinnosti upresnil v teréne.

Obsah stanovených úloh pri organizácii
boja si vyžaduje nové metódy práce tak
veliteľa, ako i jeho zástupcov a celého
štábu.

Podľa nášho názoru treba skončiť so
zdlhavými „dokladmi“ zástupcov a jed-
notlivých náčelníkov. Podľa potreby a len
v obmedzenom rozsahu ich krátko vypo-
čúť pri ujasňovaní úlohy a hodnotení
situácie.

Až po vydaní zámyslu a odoslaní pred-
bežného bojového nariadenia podriadeným
dokončuje rozhodnutie, t.j. po prevzatí bo-
jového rozkazu (bojového nariadenia).

Úloha	Čas			Činnosť					
	doba	oper.	astr.	veliteľa	náčelníka štábu	zástupcu náčelníka štábu	dôstojníka štábu	dôstojníka štábu	zástupcov veliteľa, náčelníkov druhov vojsk a služieb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Prevzatie predbežného boj. nariadenia (zámyslu vel. divízie)				Prevezme predbežné bojové nariadenie	Schváli plán obrany a ochrany VS	Pripravujú pracovné mapy a pomôcky pre organizáciu boja			
Štúdium predbežného boj. nariadenia a zakres do mapy	30'	0.00 až 0.30		Spolu so ZVP a NŠ študuje prevzatú úlohu	S veliteľom študuje prevzatú úlohu. Hlási prevzatie a pochopenie úlohy. Zoznámi štáb s prevzatou úlohou	Zakresľuje údaje z predbež. boj. nariadenia do prac. mapy veliteľa	Zapíše do záznamníka správ prevzatie a pochopenie úlohy. Zakresľuje údaje z predbež. boj. nariadenia do prac. mapy NŠ. Zhromaždí zástupcov a náčelníkov druhov vojsk	Získava správy od vševojskových jednotiek, pridelených jednotiek, susedov, jednotiek druhov vojsk a ich situáciu zakresľuje do prac. mapy veliteľa a NŠ	Študujú a zakresľujú údaje z predbež. boj. nariadenia do prac. map. Zoznamujú príslušníkov skupín s prevzatým predbež. boj. nariadením. Získavajú správy od podriadených jednotiek a zakresľujú ich do prac. mapy veliteľa a NŠ
Ujasnenie úlohy	20'	0.30 až 0.50		Ujasňuje si prevzatú úlohu: - pochopenie cieľa nastávajúcej činnosti a zámyslu veliteľa divízie, - poradie a spôsob ničenia nepriateľa jadrovými a konvenčnými zbraňami nadriadeného, - úloha a miesto pluku v zostave divízie,	Spolu s veliteľom si ujasňujú prevzatú úlohu	Spracúva návrh časového rozpočtu a predloží ho NŠ.	Zakresľuje do mapy rozhodnutia údaje z predbež. boj. nariadenia		Ujasňujú si prevzatú úlohu, zakresľujú situáciu jednotiek, susedov a údaje z predbež. boj. nariadenia (zámyslu vel. divízie)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				– úlohy susedov a spôsob súčinnosti s nimi, – lehoty pohotovosti pluku na plnenie úloh					
Určenie opatrení pre prípravu jednotiek na boj	10'	0.50 až 01.00		Určí opatrenia, ktoré treba vykonať pre rýchlu prípravu jednotiek na plnenie boj. úloh	Posúdi (pripraví) návrh časového rozpočtu			Zapisuje opatrenia vydávané veliteľom pre rýchlu prípravu jednotiek na plnenie bojovej úlohy a dovádza ich k veliteľom jednotiek	Zapisujú opatrenia vydávané vel. pluku pre rýchlu prípravu jednotiek na plnenie boj. úlohy a dovádzajú ich k veliteľom podriadených jednotiek
Schválenie časového rozpočtu	10'	01.00 až 01.10		Spracuje alebo schváli časový rozpočet		Zhromaždí zástupcov veliteľa, náčelníkov druhov vojsk a služieb			
Vydanie pokynov	15'	01.10 až 01.25		Vydá NŠ pokyny pre orientáciu zástupcov veliteľa, náčelníkov druhov vojsk a služieb o: – organizácii prieskumu, – čase a spôsobe práce v teréne, – príprave podkladov potrebných pre rozhodnutie	Zapisuje pokyny vydávané veliteľom. Orientuje zástupcov veliteľa, náčelníkov druhov vojsk a služieb o organizácii prieskumu, čase a spôsobe práce v teréne a príprave podkladov pre rozhodnutie, vydá im schválený časový rozpočet	Pripravuje NŠ podklady o bojaschopnosti vlastných jednotiek	Pripravuje časové prepočty vyvedenia, presunov a časové plnenie bojovej úlohy	Pripravuje pomery síl a ďalšie prepočty pre rozhodnutie	Zapisujú si pokyny vydávané NŠ pre organizáciu prieskumu, čase a spôsobe práce v teréne a príprave podkladov pre rozhodnutie a časový rozpočet

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zhodnotenie situácie	30'	01.25 až 01.55		Zhodnotí situáciu a podľa potreby vypočúje: - ZN zhodnotí zloženie, stav, uskupenie a možnosti prostriedkov ničenia nepriateľa, zátaras, velenie, silné a slabé miesta, jeho predpokladaná činnosť, ktoré objekty ničiť a počty zbraní do pomeru síl, - NS hodnotí situáciu a bojaschopnosť vlastných vojsk, ich možnosti, počty zbraní, pomery síl, uskupenie, charakter činnosti susedov a podmienky súčinnosti s nimi, - ND situáciu a bojové možnosti vlastného a prideleného (spolupôsobiaceho) delostrelectva, - NŽS vyhodnotenie terénu, jeho vplyv na bojovú činnosť a možnosti jeho úprav, - NCHS radiačnú, chemickú a bakte-	S veliteľom hodnotí situáciu, informuje ho o situácii a stavu vlastných a pridelených jednotiek a susedov. Organizuje súčinnosť vnútri štábu pri spracovávaní potrebných prepočtov				Zakresľujú si pracovné mapy, pripravujú si potrebné prepočty. Podľa úloh, situácie a obsahu vlastnej metodiky informujú veliteľa o situácii a možnostiach: - ZN nepriateľa, - ND vlastné, pridelené a spolupôsobiace delostrelectvo, - NŽS vyhodnotenie terénu, zátarasov a možnosti úprav, - NCHS radiačnú, biologickú, chemickú a bakteriologickú situáciu a potrebné opatrenia pre činnosť vojsk, - ZVP morálno-politický stav vlastných vojsk a nepriateľa. Ostatní zástupcovia a náčelníci podľa potreby doložia stav a možnosti vlastných vojsk podľa odbornosti

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				riologickú (biologickú) situáciu a jej vplyv na činnosť vlastných vojsk, – ZVP morálno-politický stav vlastných vojsk a nepriateľa a sociálno-politické zloženie obyvateľstva. Podľa potreby vypočúva ďalších zástupcov a náčelníkov druhov vojsk a služieb o stave jednotiek, zbraní, techniky a materiálu. Zhodnotí vplyv počasia, ročnú a dennú dobu, ekonomickú situáciu a ďalšie okolnosti, ktoré majú vplyv na plnenie bojovej úlohy	Predloží absolútne, kvantitatívne, kvalitatívne pomery síl oboch strán podľa úloh v celej šírke a na smere sústredenia hlavného úsilia				
Stanovenie zámyslu boja	15'	01.55 až 02.10		Pripraví a zakreslí do pracovnej mapy zámysel vedenia boja a napíše textovú časť: – smer hlavného úderu (smer sústredenia hlavného úsilia a priestory od udržania	Zúčastní sa u veliteľa na príprave zámyslu. Pripravuje podklady pre predbežné bojové nariadenie	Pripravuje plánovú tabuľku súčinnosti		Pripravuje oledtu so zámyslom boja	Pripravujú, zakresľujú a dopĺňujú pracovné mapy ako plány: – NPVO – Plán protivzdušnej obrany, – SN – Plán spojenia, – NZS – Plán ženij-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				ktorých závisí odolnosť obrany), - postupnosť a spôsoby ničenia nepriateľa (akého nepriateľa, akým spôsobom a v akom poradí ničiť), - poradie jadrového a palebného ničenia nepriateľa (objekty ničenia jadrovými a konvenčnými zbraňami, poradie a stupeň ich ničenia), - bojovú zostavu pluku, stanoví čiaru prechodu na seč (zasadenia do boja) a čiaru úloh pre prápory					ného zabezpečenia, - NCHS – Plán chemického zabezpečenia, - Zástupca veliteľa pre výzbroj - Plán technického zabezpečenia, - ZT – Plán tylového zabezpečenia, - ZVP – Plán politickej práce (samostatný dokument)
Predloženie zámyslu veliteľovi divízie	10'	02.10 až 02.20		Predloží zámysel veliteľovi divízie pomocou spojenia ZAS	Riadi spracúvanie prepočtov pre rozhodnutie		Pripraví podklady pre spracovanie plánu poriadkovej služby	Zhromaždí príslušníkov štábu na vydanie zámyslu	Pripravujú podklady pre spracovanie predbež. boj. nariadenia pre podriadené jednotky
Zoznámenie so zámyslom	10'	02.20 až 02.30		Vydá zámysel zástupcom, náčelníkom druhov vojsk a služieb, vydá pokyny pre dopracovanie predbež. boj. nariadení	Skontroluje prítomnosť štábu a zúčastní sa vadaní zámyslu a zakresľuje ho do svojej pracovnej mapy		Zakreslí do mapy rozhodnutia zámysel veliteľa	Zapisuje zámysel veliteľa. Na záver vydá štábu oleātu so zámyslom boja	Zakresľujú a zapisujú zámysel veliteľa

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Schválenie a odoslanie predbež. boj. nariadenia	20'	02.30 až 02.50		Skontroluje a schváli predbež. boj. nariadenie. Osobne ho odovzdá veliteľom práporov pomocou technických prostriedkov spojenia	Riadi dopracovanie predbež. boj. nariadenia, schváli predbež. boj. nariadenie pre PzR, VČ a SR		Podľa pokynov NŠ dopracujú predbež. boj. nariadenie pre prápory, predkladajú ich veliteľovi na schválenie		Dopracujú predbežné boj. nariadenie pre podriadené jednotky, predkladajú ich veliteľovi, NŠ na schválenie a odosielať ich veliteľom jednotiek. Pripravujú a odovzdávajú ZNŠ podklady do plánovej tabuľky súčinnosti
Prevzatie bojového rozkazu (nariadenia)				Hlásí veliteľovi divízie prevzatie bojového rozkazu (nariadenia)					
Dokončenie rozhodnutia a príprava bojového rozkazu	60'	02.50 až 03.50		Študuje bojový rozkaz (bojové nariadenie). Vypočuje a schváli návrhy zástupcov a náčelníkov druhov vojsk na bojové použitie síl a prostriedkov v poradí: ZN, ND, NŽS, NCHS, zástupca pre výzbroj ZT, ZVP, NŠ. Dokončí spracúvanie rozhodnutia, zakreslí ho do pracovnej mapy a určí: – bojové úlohy práporom, – hlavné otázky súčinnosti a vše-	S veliteľom študuje bojový rozkaz (bojové nariadenie) a zoznámi s ním príslušníkov štábu. Predloží veliteľovi vlastné návrhy na rozhodnutie. Organizuje súčinnosť vnútri štábu pri spracúvaní bojového rozkazu a plánovej tabuľky súčinnosti		Zakreslí údaje z bojového rozkazu (nariadenia) veliteľa divízie do pracovnej mapy veliteľa, NŠ a mapy rozhodnutia. Schválené návrhy zástupcov a náčelníkov druhov vojsk zakresľuje do mapy rozhodnutia	Zhromažďuje podklady do bojového rozkazu a predkladá ich veliteľovi pluku	Študujú nariadenia pre použitie druhov vojsk a špec. vojsk, bojové rozkazy pre tylové a technické zabezpečenie, údaje zakresľujú do prac. map. Zakresľujú údaje z bojového rozkazu (nariadenia) do svojich pracovných map. V stanovenom poradí predkladajú návrhy na použitie síl a prostriedkov a po ich schválení prostredníctvom dôstojníka štábu ich zakresľujú do mapy

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				stranného zabezpečenia boja, – zásady organizácie velenia. Určí hlavné úlohy pre stranicko-politickú prácu a jej zvláštnosti. Pripraví sa na vydanie bojového rozkazu a pokynov			Dopracuje mapu rozhodnutia	Zhromaždí veliteľov práporov a štáb na vydanie bojového rozkazu	rozhodnutia veliteľa. Odovzdajú ZNŠ podklady do plánovej tabuľky súčinnosti a dôstojníkovi štábu do bojového rozkazu. Zástupca veliteľa pre výzbroj pripravuje vydanie rozkazu pre technické zabezpečenie a ZT do tylového rozkazu
Vydanie bojového rozkazu	20'	03.50 až 04.10		Vydá bojový rozkaz	Skontroluje prítomnosť veliteľov práporov a štábu. Zakresľuje údaje z bojového rozkazu do svojej pracovnej mapy		Dopracuje plán poriadkovej služby	Zapisuje bojový rozkaz vydávaný veliteľom pluku a vydávané pokyny	Poznamenávajú a zakresľujú bojový rozkaz a vydávané pokyny veliteľom pluku. Zástupca veliteľa pre výzbroj vydá rozkaz pre technické zabezpečenie a ZT tylový rozkaz
Vydanie pokynov	20'	04.10 až 04.30		Vydá pokyny pre organizáciu: – všestranného zabezpečenia boja, – velenia, – politickej práce, – kontrolu pripravenosti jednotiek na plnenie bojových úloh					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				Schváli plánovú tabuľku súčinnosti. Schváli rozhodnutie veliteľom práporov					
Príprava na prácu v teréne	30'	04.30 až 05.00		Prípravuje sa na rekognoskáciu: – upresnenie svojho rozhodnutia, – upresnenie úloh jednotkám, – organizáciu súčinnosti	Riadi dopracovanie bojovej dokumentácie a organizuje kontrolu a pomoc u jednotiek	Zhromaždí a predloží veliteľovi spracované dokumenty pre prácu v teréne. Zhromaždí a skontroluje skupinu určenú veliteľom pre prácu v teréne	Podľa pokynov NŠ dopracúvajú bojovú dokumentáciu a vykonávajú kontrolu a pomoc u jednotiek		Plánujú boj (spracovanie bojových a iných dokumentov a prípravu prepočtov), spracúvajú svoje odborné plány a nariadenia pre podriadené jednotky a vykonávajú kontrolu a pomoc u podriadených jednotiek
Vykonanie rekognoskácie a organizácie súčinnosti v teréne	do 30'			V teréne vykoná: – rekognoskáciu, – upresní svoje rozhodnutie, – upresní úlohy jednotkám, – organizuje súčinnosť		Odchádza s veliteľom do terénu. Poznámka upresnenie rozhodnutia a organizáciu súčinnosti			Veliteľom určení náčelníci druhov vojsk odchádzajú s ním do terénu na rekognoskáciu a organizáciu súčinnosti
Schválenie bojovej dokumentácie		do 07.00		Schváli spracovanú bojovú dokumentáciu	Predloží veliteľovi spracovanú bojovú dokumentáciu				Predložia veliteľovi spracovanú bojovú dokumentáciu

V tomto čase zástupcovia veliteľa, náčelníci druhov vojsk a služieb navrhujú veliteľovi použitie síl a prostriedkov do rozhodnutia, úlohy do bojového rozkazu a pokynov veliteľa.

Splnenie stanovených úloh s dodržaním postupnosti práce nám dáva tento možný **časový rozpočet** (počítame od prevzatia predbežného bojového nariadenia a zámyslu boja od nadriadeného):

- do 60 min. štúdium predbežného bojového nariadenia, ujasnenie úlohy a určenie opatrení v príprave jednotiek na boj,

- do 85 min. schválenie časového rozpočtu a vydanie pokynov náčelníkovi štábu pre orientáciu zástupcov a štábu,

- do 115 min. zhodnotenie situácie,

- do 170 min. prijatie zámyslu boja, jeho schválenie nadriadeným a vydanie, spracovanie a odoslanie predbežných bojových nariadení.

Po prevzatí bojového rozkazu (bojového nariadenia) myslíme, že treba:

- 60 min. na dokončenie rozhodnutia (návrhy na použitie síl a prostriedkov) a prípravu bojového rozkazu,

- 40 min. na vydanie bojového rozkazu a pokynov veliteľa pre organizáciu všestranného zabezpečenia, velenia, politickej práce a na kontrolu pripravenosti jednotiek. Tieto činnosti vyžadujú dovedna 270 min. = 4 h 30 min.

V ďalšom veliteľ pluku vykoná rekognoskáciu a organizáciu súčinnosti v teréne [pri nedostatku času ju vykoná na ma-

pách alebo na plastickom stole].

Po skončení práce v teréne veliteľ pluku schváli spracovanú bojovú dokumentáciu a organizuje kontrolu.

Metódu **postupnej organizácie** boja nebudeme rozoberať, obsah práce a postup veliteľa je v podstate rovnaký. Rozdiel je v tom, že pri tejto metóde je dostatok času. Organizácia boja sa začína na základe bojového rozkazu alebo bojového nariadenia nadriadeného veliteľa. Práca prebieha postupne najskôr na divízií a potom na pluku.

Nezávisle od metódy organizácie boja musí veliteľ a štáb pracovať tak, aby organizáciu boja skončil včas a aby útvarami (jednotkami) nechali čo najviac času na prípravu a plnenie úlohy.

Chceme zdôrazniť, že veliteľ sa rozhoduje osobne na základe ujasnenia úlohy, zhodnotenia situácie a operačno-taktických prepočtov vykonaných štábom. Neúplnosť správ o situácii nezavaruje veliteľa povinnosti včas sa rozhodnúť.

Uvedenú **metodikú práce** pri súbežnej organizácii boja sme spracovali na základe praktickej činnosti veliteľov a štábov motostreleckých a tankových plukov a plne sa osvedčila. Predkladáme ju ako návod s cieľom, aby sa k nej vyjadrili veliteľia a príslušníci štábov z jej praktického využitia.

Ustanovenia bojových poriadkov ako i predloženú metodiku treba využívať tvorivo podľa podmienok a konkrétnej situácie.